

LIETUVOS MIŠKŲ ŪKIO RŪMAI

LIETUVOS MIŠKŲ ŪKIO RŪMŲ REZOLIUCIJA

DĖL MIŠKŲ POLITIKOS POVEIKIO MIŠKŲ ŪKIO SEKTORIUI

Akademija (Kaunas), 2023 m. vasario 10 d.

Ši rezoliucija išreiškia Lietuvos miškų ūkio rūmų narių požiūrį į šią dieną vykdomą miškų politiką, pirmiausiai į Nacionalinį miškų susitarimą, Lietuvos miškų strategiją ir rengiamas Lietuvos Respublikos Miškų, Saugomų teritorijų, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, Aplinkos apsaugos įstatymų pataisas.

Šią rezoliuciją skiriame Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei ir politinėms partijoms.

Lietuvos miškų ūkio rūmų nariai nelaiko Nacionalinio miškų susitarimo (toliau – NMS) baigtu procesu, ir nepritaria šiuo metu, neva, „Nacionalinio miškų susitarimo“ pagrindu siūlomoms vienpusiškoms ir nesubalansuotoms Miškų, Saugomų teritorijų ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, įstatymų pataisoms kaip visumai, matydami didelę grėsmę Lietuvos miškų ūkiui ir šalies ekonomikai.

Lietuvoje miškų sektoriuje turėdami sukurtą visą vertės grandinę (nuo žaliavų, žmogiškųjų ir technologinių išteklių iki mokslo), atliepdami nūdienos miškų ūkio ir medienos pramonės aktualijas, kurios reiškiasi:

- Vis didesniu poreikiu atsinaujinantiems energijos ir gamybos ištekliams – žaliavinei medienai.
- Poreikiu spręsti sukeltą klimato kaitos komplikacijų, didinant miško produktyvumą, sveikatingumą (sanitarinę ir priešgaisrinę būklę) bei atsparumą, puoselėjant miškus kaip CO2 absorbentą bei ilgalaikiai užrakinant CO2 medienos produktuose.
- Poreikiu išsaugoti krašto bioįvairovę, kuri susiformavo per ilgus šimtmečius Lietuvos miškuose tvariai ūkininkaujant ir juos puoselėjant praėjusių kartų ir šiandienos valstybiniam ir privatiems miškininkams.
- Poreikiu įgyvendinti ES žaliojo kurso iniciatyvas mažinant iškastinių žaliavų naudojimą bei CO2 pėdsako mažinimą.
- Siekiu vystyti miško ekosistemų tyrimų ir miško mokslo sritis, išsaugant ir puoselėjant jau sukurtą mokslinę tiriamąją bazę.
- Siekiu maksimaliai amortizuoti krizių sukeltus padarinius šalies ūkiui ir biudžetui;

Konstatuojame:

- Pradėtas Nacionalinio miškų susitarimo procesas nėra baigtas, o Aplinkos ministerijos teikiamas susitarimo variantas tėra „politinio miškų susitarimo“ versija, kurioje neatsispindėti visų suinteresuotų grupių, ypač miškų ūkio sektoriaus poreikiai, yra palikta kertinių spragų, kurios jau artimiausioje ateityje sukels neigiamų pasekmių šalies ūkiui ir didelei daliai visuomenės.
- NMS darbotvarkės ribose nepasiektas susitarimas dėl miško naudojimo balanso, ekonominės naudos ir biologinės įvairovės išsaugojimo kaip būtinųjų NMS proceso dalių, todėl tai lieka tik pavienių deklaracijų rinkinys be perspektyvos būti realiai įgyvendintu ir nešti pridėtinę vertę.

LIETUVOS MIŠKŲ ŪKIO RŪMAI

- Pradėta su miškų ir miškų ūkio ateitimi susietų įstatymų korekcija (Miškų, Saugomų teritorijų, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų) neparemta kvalifikuotų ekspertų grindžiamais argumentais, nėra pagrįsti ekonomine (kaštų ir naudos) analize bei įstatymų tarpusavio derme, neparemta nuostolių kompensavimo bei reikiamų išlaidų finansavimo šaltiniais.
- Bandoma sugriauti nusistovėjusį miškų ūkio sektorių, grįstą ilgalaikės ekosistemų darnos ir gaunamos pridėtinės vertės principais, pataikaujant trumpalaikiai, politinių populistinių tendencijų bei naudos siaurai, projekcinio finansavimo programose dalyvaujančiai, grupotei.
- Šiuo metu teikiamas Miškų, Saugomų teritorijų ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymų pataisas (jei ir toliau nebus atsižvelgiama į miškų sektoriaus ekonominio gyvybingumo bei konkurencingumo išsaugojimą) vertiname kaip grėsmę Lietuvoje susiformavusiai darniai daugiafunkcinei miškininkystei bei šalies ekonomikai, griauant ateities miškų ir miškų ūkio sektorių.
- Siūlomų Miškų, Saugomų teritorijų ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymų pataisų gairėse numatyta Lietuvos miškuose mažinti miškininkavimo daugiatisliškumą ir siūlomos pataisos, kurios didintų nuo visuomenės atribotų saugomų teritorijų plotus, skatintų kirtimų apimčių didinimą likusiuose nuo saugomų teritorijų plėtros ūkinės paskirties miškuose.
- Saugomų teritorijų plėtra vykdoma, pažeidžiant privačios nuosavybės apsaugą reglamentuojančius teisės aktus. Saugomų teritorijų plėtra vykdoma *de facto* nusavinant privatų mišką ar kitos paskirties žemę be savininko sutikimo ir abipusio susitarimo dėl kompensacijų.
- Vyriausybė, vykdydama savo politiką, neskiria deramo dėmesio ekonominėms Lietuvos miškų ūkio sektoriaus, nešančio didelę naudą šalies biudžetui, realijoms.

Siekdami:

1. Apsaugoti Lietuvą nuo jos ekonominių pagrindų griovimo, naikinat puikiai veikiančią miškų ūkio sektorių.
2. Išlaikyti ir toliau vystyti Lietuvoje daugiatislius miškus, darnų miškininkavimą ir gyvybingą visavertį miškų ūkį bei medienos pramonės sektorių, vengiant monofunkcinio (vienos paskirties) miškų ūkio.
3. Kad pertvarkos, darančios įtaką Lietuvos miškų ūkio ir medienos pramonės sektoriams, būtų grindžiamos kaštų ir naudos analize bei atlieptų jų poreikius, vengiant veiksmų, griaušančių šalies ekonomiką.
4. Kad pamatinė konstitucinė norma – pagarba privačiai nuosavybei būtų reali.

Reikalaujame:

1. Tęsti NMS procesą iki šalys pasieks susitarimą visais esminiais miškų sektoriui klausimais, užtikrinant dalyvių kompetenciją miškų srityje.
2. Kad politinės partijos, nešdamos atsakomybę dėl ekologinių, ekonominių ir socialinių pasekmių, skubotai nepasirašytų nebaigto Nacionalinio miškų susitarimo ir nepriiminėtų juo grįstų įstatymų pakeitimų.
3. Stabdyti šiuo metu daromus politinius veiksmus, teikiant Miškų, Saugomų teritorijų ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymų pataisas, kol nebus parengta nauja Lietuvos miškų ūkio politikos ir jos įgyvendinimo strategija bei tinkamai įvertintas siūlomų pataisų

LIETUVOS MIŠKŲ ŪKIO RŪMAI

ekonominis ir socialinis poveikis miškų ūkio sektoriui. Reali kaštų ir naudos analizė bei finansavimo šaltinių numatymas turi tapti privaloma teisėkūros dalimi.

4. Griežtai paisyti Lietuvos Konstitucijoje įtvirtintos privačios nuosavybės neliečiamybės, jos neaukojant trumpalaikiam politiniam poreikiui, nepamatuotai griežtinant apribojimus ir plečiant saugomas teritorijas. Skubiai imtis saugomų teritorijų sistemos optimizavimo, apskaitant visas jau esamas teritorijas, kuriose veikia aplinkosauginiai apribojimai, jas priskiriant saugomų teritorijų kategorijai. Saugomų teritorijų plėtra, visais atvejais, privalo būti suderinta su žemės ir miško savininkais bei valdytojais, laikantis mokliškai pagrįsto būtinumo, teisingo atlygio ir laisvanoriškumo principo, o už ekosisteminių paslaugų teikimą būtų tinkamai atlyginta. Saugomų teritorijų plėtra turi būti finansuojama iš valstybės biudžeto.

Lietuvos miškų ūkio rūmų prezidentas



Remigijus Bakys

R. Bakys +370 673 352 052, info@miskurumai.lt

Asociacija
Liepų g. 1
LT-53101 Girionys
Kauno r., Lietuva

Tel. (8 37) 383 082
Faks. (8 37) 383 140
El. p. info@miskurumai.lt
www.lmur.lt